

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології**

Курсова робота

З корейської філології

на тему:

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЛІ ЖІНКИ В КОРЕЙСЬКОМУ
ТА УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ**

Студентки групи Пкор21-20

факультету східної і слов'янської філології

Освітньої програми:

Корейська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та літератури
(переклад включно), перша – корейська

Лапко Дар'ї В'ячеславівни

Науковий керівник:

к.ф.н., доц. Охріменко В.О.

Національна шкала ____

Кількість балів ____

Оцінка ЄКТС ____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ОБРАЗ «НОВОЇ ЖІНКИ» ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН В СУСПІЛЬСТВІ	7
1.1 Основні риси розвитку соціального та правового становища жінки. Досягнення рівноправ'я	7
1.2 Становлення жіночої освіти та залучення до суспільної праці.....	13
Висновки до Розділу 1	19
РОЗДІЛ 2. ЖІНОЧІ ОБРАЗИ В ЛІТЕРАТУРІ 19–20 СТОЛІТТЯ	21
2.1 Дослідження жіночої долі в корейській прозі 19–20 століття	21
2.2 Панорама жіночих образів у новелі О.Ю. Кобилянської «Меланхолійний вальс»	24
Висновки до Розділу 2	27
ВИСНОВКИ	29
ANNOTATION	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	33
ДОДАТКИ	35

ВСТУП

Соціальний статус означає положення в цілому суспільстві, яке складається з соціальної поваги чи престижу. Соціальний статус жінки – це ідеологічна концепція у сенсі переконань, норм і цінностей стосовно соціального статусу та ролі жінки в суспільстві, а також структурна концепція у значенні підходу та позиції жінки в соціальній системі. Ця ідеологічна та структурна нерівність є багатовимірною, і такий вимір можна пояснити різними способами.

Найважливіше те, що рівень покращення соціального статусу жінок пов'язаний із гендерною рівністю, і на основі цього можна визначити напрямок і характеристики політики щодо жінок. Гендерна нерівність означає різницю в статусі, владі та авторитеті, які обидві статі можуть застосовувати в різних контекстах. Зменшення гендерної нерівності означає зменшення основного виміру нерівності, який більш конкретно визначається в аспектах правової системи. Але зміни нерівномірні, тож це не означає, що вони призведуть до рівномірних покращень у житті всіх жінок.

Виміряти зміни в соціальному статусі жінки можна різними способами. Один із способів вимірювання цих змін полягає в тому, наскільки жінки беруть участь у діяльності в кожній сфері суспільства. Участь жінок можна порівняти з участю чоловіків за допомогою статистики та законами, що діють у суспільстві.

Лі Гин Сун визначила статус жінки як «статус отримання рівних можливостей, участі та переваг у соціальних та економічних системах суспільства» і тут соціальна участь жінок концептуалізується в широкому сенсі, включаючи економічну діяльність, участь у процесі прийняття рішень, різноманітна соціокультурна участь та участь у неофіційних секторах, таких як соціальні організації. (Лі, 1999, с. 8-9)

Образ «Нової жінки» був невід'ємною частиною корейського націоналістичного дискурсу, в якому розвиток жінок розумівся як передумова для побудови сучасної національної держави.

Елласуе Вагнер (1881–1957), досвідчений місіонер із Південної методистської церкви, стисло описує ідеальну жіночність, яку проектували місіонери. У своїй урочистій промові вона згадала про прогрес у статусі корейських жінок, яких нарешті вважають «людьми, що все більше і більше мають свободу слова». (Ок Сунгдеук, 2002, с. 480)

Потім Елласуе Вагнер (1881–1957) знову підтверджує, що «сучасна ідеальна жінка Кореї — це, як і повинно бути, ідеальна дружина і мати. Ми віримо, що немає вищої долі за цю. Ми пам'ятаємо старе прислів'я: «рука, яка гойдає колиску, править світом». Проте сьогодні в Кореї по-новому усвідомлюють той факт, що жінка, яка має цей вплив, потребує найкращої освіти та навчання». (Ок Сунгдеук, 2002, с. 480)

Гендерна рівність була названа новим моральним порядком, а участь жінок у громадському житті заохочувалась. Проте ретельний аналіз такої риторики та гендерних практик показує, що місце жінки твердо займало «жіночу роботу для жінок» і домашню сферу, де жінки мали використовувати свої «жіночі обов'язки», такі як любов, турбота, і пожертва сім'ї, або навіть нації.

У ХІХ столітті як на території Кореї так і України були закладені основи головних течій фемінізму: ліберального, радикального та соціалістичного. Представники всіх течій виходили з ідеї рівності чоловіків і жінок як людських істот, та головною метою фемінізму цього періоду була боротьба проти дискримінації жінок за ознакою статі.

Отже, **актуальність роботи** полягає в необхідності дослідження змін становища жінки в різних сферах життя та аналізу особливостей трактування письменниками жіночого національного характеру.

Об'єктом дослідження є соціокультурні трансформації корейського та українського суспільства кінця 19–20 століття.

Предмет є еволюція гендерного статусу жінки та система образів.

Мета дослідження: характеристика жіночого образу та аналіз шлях від жінки-берегині сімейного вогнища до самостійної особистості. Обрана мета обумовлює наступні завдання:

- 1) відобразити соціальну роль жінки в період кінця 19–20 століття;
- 2) дослідити та проаналізувати шлях від берегині сімейного затишку до цілеспрямованої особистості з правами;
- 3) висвітлити проблеми такі як, риси стереотипної жіночості, гендерна нерівність, обмеження в самореалізації;
- 4) представити уявлення жіночої долі у творах української та корейської літератури.

Матеріалом дослідження стали 127 дипломатичних терміни, які було дібрано методом суцільної вибірки з п'яти одномовних, двомовних, тлумачних, енциклопедичних словників корейської мови.

У ході дослідження було використано такі **наукові методи**: *описовий метод* для опису та загальної характеристики дипломатичної термінології; *метод суцільної вибірки*, що передбачає добір дипломатичних термінів з корейськомовних словників для укладання реєстру дипломатичної термінології сучасної корейської мови.; *аналіз дефініцій*, що сприяє визначенню понятійного змісту терміна, який містить низку необхідних ознак для розкриття його сенсу; *компонентний аналіз* для розкладення на найменші значущі частини для з'ясування структури та значення дипломатичної термінології сучасної корейської мови.

Наукова новизна полягає в тому, що вперше: здійснено дослідження дипломатичної термінології сучасної корейської мови; розкрито структурні та

семантичні особливості дипломатичної термінології сучасної корейської мови; визначено особливості перекладу дипломатичної термінології сучасної корейської мови на українську мову.

Практичне значення роботи полягає у тому, що отримані в роботі результати є внеском до вивчення такої галузі як соціолінгвістика, етимологія корейської мови. Крім того, результати пропонованого дослідження можна використовувати у викладанні таких дисциплін як теорія і практика перекладу та лексикологія.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів розділів з висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, списку використаної літератури та додатків.

РОЗДІЛ 1. ОБРАЗ «НОВОЇ ЖІНКИ» ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН В СУСПІЛЬСТВІ

1.1 Основні риси розвитку соціального та правового становища жінки.

Досягнення рівноправ'я

До 20 століття, коли жінка хотіла офіційно представити себе перед кимось, вона виражала це як «дружина ім'я чоловіка, чиясь-то мати, донька». Серед дружин знатних сімей, коли вони писали або займалися творчістю, вони використовували (堂號), як титул, а коли вони мали низький статус, вони використовували (召史), як вказування дружини чи вдови.

Крім того, молодих дівчат називали «간난이 - прізвисько», «섭섭이 » і «이쁜이 - мила», але після заміжжя їх називали як «영광댁, 안성댁 - почесна дружина»,. Тому для позначення жінок використовували не власне ім'я, а «чиясь дружина чи дочка». Лише у 20 столітті жінки заявили про свою ідентичність і права як незалежні особи.

До 1960-х років у більшості сімей середнього класу в місті була «покоївка, домробітниця». Однак поступово «домогосподарка» була поставлена в ситуацію, коли їй доводилося брати на себе відповідальність за роботу на кухні сама без будь-якого помічника, і в цьому процесі кухня створила існування терміну «домогосподарки». Це поєднується з історичним процесом модернізації, зосередженим на домогосподарках і створенні сучасної сім'ї.

До 1970-х років перехід до вестернізації розглядався як модель сучасного та культурного життя. Водночас, як особа, відповідальна за благоустрій кухні, господиня позиціонувалася як центр дому. Для того, щоб позбутися домробітниць і спонукати домогосподарок займатися домашнім господарством самостійно, покращення кухні було невідкладним пріоритетом, і було підкреслено важливість «домогосподарки, які займаються домашніми справами без домробітниць».

«스위트 홈 - любий дім» є символом сучасної сім'ї, який був створений і підтримувався завдяки праці цих маргінальних жінок. Кухня є місцем для відчуженої жіночої праці та простором, який історично реконструйовано для підтримки відчуженої жіночої праці.

Проблема статусу жінок у Кореї була постійною та повільною боротьбою за рівність. Жінки в Кореї століттями страждали від патріархального суспільства, і їхній статус занепав під японським колоніальним пануванням, але повільно покращувався у післявоєнну еру. З огляду на це, статус корейських жінок сьогодні не набагато кращий, ніж сімдесят років тому. Чоловіки ставилися до корейських жінок як до соціально нижчих; і сьогодні соціальний чи економічний статус корейської жінки все ще не дорівнює статусу чоловіка. До корейських жінок ставляться як до громадян другого сорту, які мають залежати від чоловіка щодо свого соціального статусу. З плином часу справи корейських жінок покращуються, і змінюється ставлення суспільства до жінок, які мають значний авторитет у суспільстві. Японська колонізація Кореї (1910–1945) лежить в основі післявоєнної напруженості між Японією та Кореєю.

Під час Другої світової війни японці активізували свої зусилля асимілювати корейців, змушуючи корейців змінити свої імена, змушуючи корейців поклонятися синтоїстським богам і брати участь у військових діях Японії. Протягом цих воєнних років Японія чинила звірства, про які корейці не забули. Японці забрали тисячі корейців із рідної країни та змусили їх працювати на заводах у Японії, щоб допомагати виробляти товари часів війни. Японці не лише колонізували Корею, щоб експлуатувати наявну в Кореї робочу силу. По суті, корейський народ боровся не за власну країну, а за країну, яка намагалася стерти корейську етнічну приналежність. Традиційна Корея була суворим патріархальним суспільством. Корейські жінки були підкорялися своїм батькам, потім своїм чоловікам, а потім своїм старшим синам протягом життя. Цей тягар не було знято в колоніальну еру. Коли японці взяли під свій контроль Корею, «життя жінки стало подвійно важким після японської анексії. Жінки тепер

працювали поза домом, і в той же час їх спонукали зберігати традиційну «чесноту», яку стали ототожнювати з «корейським способом життя». Жінки повинні були робити все, що їм сказали незалежно від того, хто їм сказав.

Корейський народ використовує проблему жінок для втіх, щоб продовжувати свою неприязнь до Японії. Якщо японці вибачаться перед корейцями, тоді жорстокість жінки-втішниці більше не існуватиме, і корейці матимуть на одну причину менше ненависті до японців.

Жінки, які піддалися жорстким діям тоді матимуть свободу висловлювати те, що з ними трапилося, не відчуваючи сорому, який зазвичай асоціюється з жінками-розрадниками, які розповідають свої історії.

Келлі Д. Аскін стверджує, що колишні корейські жінки-розрадниці не повинні стикатися з дискримінацією, тому що «сором і ганьба належать фізичним злочинцям та іншим особам, відповідальним за злочини, і певною мірою правовим, захисним і правоохоронним системам і глобальним суспільство, яке ігнорує, замовчує або іншим чином не реагує належним чином на гендерні злочини». (Келлі Д. Аскін, 2001, с. 16)

Після Другої світової війни в Кореї відбулися не лише серйозні економічні зміни, а й зміни в економічній сфері, соціальній сфері, пов'язані, перш за все, зі змінами системи патріархальної сім'ї та гендерною політикою.

Зміни у гендерній політиці пов'язані передусім з тим, що жінки стали більш вільніші у праві розпоряджатися власним життям, та обирати в якій сфері їм розвиватися.

Жіночий рух на західноукраїнських землях кінця 30-рр. XIX століття можна характеризувати, беручи до уваги декілька рівнів суспільного розвитку. На першому рівні найсуттєвішою є чітка причетність до загальноєвропейського культурного кола з його системою цінностей та динамікою змін. З одного боку, соціально-політичні гасла рівноправності чоловіків та жінок, а з другого – традиційні уявлення про так зване «природне призначення» жінки творили

полюси напруги, в полі якої йшов інтелектуально-науковий, соціальний, морально – психологічний пошук способів інтегрування жінок у найрізноманітніші сфери соціально-економічного, політичного, суспільно-культурного життя. На цьому рівні на західноукраїнських землях можна простежити майже синхронну із європейською зміну художньо-стильових, культурних епох: романтизм, реалізм, модернізм, неоромантизм. Тому, кожна сформувалися свої культурно-етичні жіночі ідеали, створилась система соціальних норм і стереотипів поведінки жінок.

У 50–70-х роках на Західній Україні з'явилися публікації, присвячені суспільному значенню материнства, патріотичній місії жінки, питанням жіночого виховання й освіти, поширенню інформації про становище жінки в інших країнах і жіночий рух.

На західноукраїнських землях жіночий рух пройшов етап становлення й розвитку до 1939 р., зберігаючи певні традиції та прагнучи інтелектуально й організаційно вийти в загальне русло Європи. Ця модель жіночого руху має виразний всеукраїнський характер. Український жіночий рух формувався в час поширення у розвинутих європейських країнах ідей позитивізму, радикалізму, соціалізму, в час існування вже сформованої ідеології жіночого руху – фемінізму.

У міжвоєнний період суттєво змінився правовий статус жінок, і не в останню чергу під тиском вимог жіночого руху. Послідовно реалізується ідея секуляризації шлюбу, поступово утверджується свобода розлучень, практично забезпечується дія принципу правової дієздатності жінки після досягнення повноліття, рівноправ'я її з чоловіком у спадково-майнових справах. Власне у згаданий час неухильно проходить процес визнання жінки як суспільно повноцінної і повноправної людини. На початок 20-х років суттєвими були успіхи руху за громадянські і політичні права жінок, у першу чергу за їх доступ до освіти, в тому числі вищої, за право участі у профспілкових організаціях і політичних партіях, за їх виборчі права. (Мал. 1.1)

У 1934 року у Львові відбувся з'їзд Марійських дружин, на якому зібралось банато учасників. Цей з'їзд засвідчив, що на українських землях, подібно як і в багатьох країнах Європи, у жіночому русі сформувався релігійно-доброчинний напрям. Він був структурований як ідейно, так і організаційно. Є. Тишинська вважала, що «жіноче питання» не тільки не є перехідним рухом чи завданням, що спирається виключно на акції добуття таких чи інших прав, але це поважна проблема постійного достосування жінки до суспільних та економічних умовин часу». (Смоляр, 1999, с.122)

Основними ідейними настановами релігійно-доброчинного руху жінок на той час були: критика поширеної тези про «антижіноче» наставлення християнства та перевага еволюційної емансипації жінок, а не феміністичної, яку вважали занадто радикальною. Одним із негативних наслідків феміністичної емансипації Є. Тишинська вважала те, що жінки в громадському житті прагнули діяти в рамках «чоловічої культури». (Смоляр, 1999, с.122)

З встановленням радянської влади на початку 20-х років в Україні склалась нова історична реальність, що обумовила соціалістичний розвиток країни протягом наступних років. Суспільно-політичні та економічні перетворення цього періоду мали вирішальний вплив на формування статусу жінок України, їхню участь та життя в радянському суспільстві.

Суперечливий перебіг подій цього історичного періоду обумовив складність об'єктивного дослідження усіх явищ суспільного життя, у тому числі становища жінок як соціальної групи.

З кінця 80-х років в українській науці почалось переосмислення історичного минулого України, у тому числі радянського періоду. У цей час з'являється нове бачення реалій жіночого буття за радянських часів. Визнаючи досягнення радянської влади у законодавчому закріпленні рівності чоловіків та жінок, наданні жінкам можливостей набувати освіту і працювати на виробництві нарівні з чоловіками, дослідники відзначають відсутність автономії жінки як

особистості на фоні трагедії українців як нації. Досліджуючи механізми формування подвійного навантаження на жінок, історики приходять до висновку, що позитивний досвід 20-х років по залученню жінок до управління не знайшов логічного продовження пізніше, після проголошення конституційного висновку про остаточне вирішення «жіночого питання».

Формування нових підходів до вивчення історії дає можливість застосувати комплексний аналіз статусу жінок, виявити трагічні, героїчні та життєві реалії жінок України за часів радянської влади.

РОЗДІЛ 1. ОБРАЗ «НОВОЇ ЖІНКИ» ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН В СУСПІЛЬСТВІ

1.2 Становлення жіночої освіти та залучення до суспільної праці

В суспільстві Кореї було прийнято те, що немає необхідності у шкіл для дівчаток. Іноді за необхідності створювалися лише спеціальні класи. Вважалося, що у жінки в обов'язки входило сидіти вдома, зовсім не обов'язково брати участь у громадському житті, і тим більше відвідувати школу.

Ідеал жінки в конфуціанстві полягав у тому, що: вона має бути скромною і покірною, але водночас сильною та відповідальною, таким чином, з одного боку, жінка є ідеалом чесноти, а з іншого - безправна заручниця норм і правил.

Нарешті корейські жінки скористалися наданими можливостями сучасною освітою, щоб покращити свій статус. Перше покоління студентів, головним чином випускників місіонерських шкіл, з'явилося на початку 1920-х років, щоб кинути виклик зусиллям контролювати свої знання та ідентичність. Незважаючи на тиск конфуціанської системи, спроби місіонерів придушити наслідування західних стилів і репресивні заходи колоніального уряду, який намагався відновити традиційне підкорення та домашнє господарство, «Нові жінки» відкинули встановлені для них рамки. Вони сформулювали цю нову ідентичність через свій одяг європейського стандарту, ставлення, кар'єру, щоб обговорити нове бачення корейської жінки. (Мал. 1.2)

Через відкриття портів для міжнародної торгівлі все більше людей, як чоловіків, так і жінок, могли отримати базову освіту через збільшення навчальних закладів. Навіть після створення сучасного навчального закладу - школи - найважливішим завданням жінки все ще залишалося належне виконання ролі матері, і вважалося, що це обов'язок жінки, даний природою. Освіта, що надавалася жінкам, була обмеженою та ретельно контролювалася. Проте бажання жінок вчитися, виражене в школі, вдома, покращувало їхню грамотність, незважаючи на перешкоди. З іншого боку, розширення можливостей для отримання освіти для

жінок стало результатом невпинних зусиль жінок, а також розвитку системи освіти. Оскільки освіта була важливим механізмом та одним із найяскравіших способів для жінок налагодити стосунки з суспільством і мріяти про краще майбутнє, жінки прагнули отримати освіту і докладали для цього чимало зусиль. Завдяки освіті жінки не тільки покращили свої навички читання та письма, але поступово просунулися до рівня мислення та висловлювання своїх думок письмово. (Мал 1.3) Цей процес є початком змін, яких жінки ніколи раніше не відчували, і це також свідчення того, що вони почали відкривати нові можливості для звільнення. Учні знайомились з широким світом і культурою навчаючись в начальних закладах, друзями, яких вони зустрічали в класах, або читаючи книжки. І це призвело до розширення самосвідомості. Одна з учениць сказала: «Виходячи з дому кожного дня, щоб побачити різні види діяльності, було свободою, якої я ніколи раніше не відчувала». (국사편찬위원회, 2001, с. 277)

Дивлячись на ситуацію «вдів війни», близько половини всіх цих жінок були задіяні в сільському господарстві. Через те, що вони повинні були взяти на себе відповідальність за всю сільськогосподарську працю в сільській громаді, були в такому становищі, коли їм доводилося працювати як кріпаки, служити своїм свекрухам, піклуватися про них та виховують дітей.

Багато жінок, які не могли собі дозволити добре жити за рахунок сільського господарства, виїхали до міста, щоб вижити, а жінки маючи майно, продавали його, щоб займатися якоюсь справою, такою як вулична торгівля. Невелика кількість жінок також навчилася професійним навичкам, таким як шиття одягу, ткацтво та кондитерська справа. Однак одним із варіантів для «вдовиць», які не мали майна, освіти та професійних навичок, мали працювати служницею в чужому домі.

Незважаючи на те, що індустріалізація була болючою для більшості корейців, які пережили 1960–1980-ті роки, вона допомогла піднятися з бідності та наділити їх високому ступеню грамотності. Освітня програма гарантувала, що жінки більше

не будуть недосвідченими, хоча дочок зазвичай віддавали для здобуття вищої освіти на користь своїх братів.

Пропорція співвідношення показників зайнятості жінок у різних сферах виробництва склала 27% у 1960 та 41.3% у 1990. Саме у 1960-х роках корейська жінка вперше вийшла на роботу (Мал 1.4). У конституції Республіки Корея прописано рівноправність статей. Іншим важливим досягненням боротьби різних громадських організацій стало прийняття в 1987 р. укази про рівні трудові права, такі як : влаштування на роботу, підвищення кваліфікації, кар'єрний зріст та немаловажним - декретна відпустка.

Таким чином, образ корейської жінки кардинально змінився завдяки подіям, які відбувалися в корейському суспільстві післявоєнного періоду.

Компетентна, освічена жінка, що йде в ногу з часом була абсолютною протилежністю того образу, що сформувався під впливом конфуціанської ідеології.

Під час українського суспільно-культурного відродження XIX століття багато міщанок здобули популярність як письменниці, акторки та культурні діячки. Багато інших були вчителями та сприяли зростанню писемності та початкової освіти. (Мал. 1.5)

Під час воєнних подій 1917–1920 рр. Україна зазнала втрат людського потенціалу, її економіка була розорена, а суспільне сприйняття майбутньої політичної ситуації було неясним. У таких соціально-економічних умовах гостро постало питання соціалізації української жінки, її входження в економічну та політичну сфери суспільного життя. На початку 1920-х років більшість населення України проживала в сільській місцевості, але питанням зайнятості та повсякденного життя сільських жінок у дослідженнях приділялося найменше уваги. Це пов'язано з методологічним підходом, що склався в радянській історичній науці, згідно якого головна увага у дослідженнях приділялась тим сторонам життя, які підтверджували успіхи соціалістичного ладу. Тому

історичні дослідження висвітлюють діяльність жінок-робітниць, їх залучення до виробництва, громадсько-політичної діяльності. Життя українських селянок до цих пір залишається у тіні історії і потребує детального аналізу.

Спираючись на сільськогосподарське виробництво, Україна також мала сильні позиції у вугільній, залізорудній та металургійній промисловості. Галузі, які традиційно використовували жіночу працю, були слабо розвинені, тому в середині двадцятих років жіноча зайнятість була низькою. Так, у важкій промисловості України в 1925 році жінки становили 12,7% загальної кількості робітників, а в 1920-х роках їх частка скоротилася.

Усвідомлюючи необхідність залучення жінок до радянського будівництва та підвищення в них авторитету Комуністичної партії, партійне керівництво виробило ідейно-практичний підхід до проблеми. У 1920-х роках сформувалась і втілилася в життя більшовицька концепція вирішення жіночого питання шляхом законодавчого встановлення рівних прав чоловіків і жінок та створення жіночих відділів у партійних організаціях.

Індустріальна гонка, розпочата партією у 1926–1929 роках вимагала певної кваліфікації жінок як важливого джерела поповнення робочої сили. У зв'язку з цим були організовані курси прискореного отримання кваліфікації. Значного розповсюдження набула така форма, як підготовка до складання громадського технічного екзамену, що проводився у гуртках, школах та курсах технімуму. Для підготовки робітниць використовувався фабрично-заводські училища. Жінки поповнювали ряди некваліфікованих робітників, їх праця використовувалась на важких роботах. Близько 64% усіх робітниць працювали на некваліфікованих роботах. (Мал 1.6, 1.7)

Протягом другої половини 1950-х і на початку 1960-х років обмежена лібералізація суспільства та «приватизація» індивідуального життя поступово послабили більшовицький гендерний код і спонукали до альтернативних інтерпретацій фемінності та маскулінності в СРСР. Радянська пропаганда

завжди вшановувала участь жінок у суспільно-політичному та культурному житті країни вперше в історії. Насправді до кінця радянської історії жінки становили 51% загальної робочої сили. Дев'ять із десяти жінок працездатного віку працювали або навчалися. За рівнем освіти радянські жінки були майже рівні чоловікам.

Радянська держава постійно відмовляла жінкам у політичному та економічному керівництві. Нерідко в партійних установах жінки часто залучалися до ідеологічної роботи, яка вважалася другорядною порівняно з промисловою чи сільськогосподарською. Із занепадом комуністичної влади та появою альтернативних політичних сил після 1985 р. жінки не змогли успішно конкурувати з чоловіками, і їхня частка у виборних органах навіть зменшилася. За радянської влади жодна жінка не була міністром уряду чи старшим дипломатом в Україні. Жінки рідко обіймали керівні посади в галузі науки, незважаючи на те, що в 1987 році, наприклад, 81 582 жінки, зайняті в науці та науковій сфері, становили 38% робочої сили в цьому секторі. В освіті та медицині, секторах, де жінки домінували і становили майже 80% робочої сили, лише близько 20% займали керівні посади. На керівних посадах культурно-мистецьких закладів і професійних організацій, на посадах головних редакторів газет і журналів жінки майже повністю були відсутні, незважаючи на те, що багато жінок зробили вагомий внесок у літературу, мистецтво, культуру та науку. Економічна та політична рівність чоловіків і жінок залишалася ідеологічним міфом протягом усього радянського періоду. Статистика свідчить, що жінки належали до експлуатованих верств радянського українського суспільства. Роль української жінки принципово не змінилася в 90-ті роки. Вони склали 52% всієї робочої сили України, що є найвищим показником серед усіх розвинених країн. Жінки становили 80% українських працівників, які виконують важку фізичну працю. Оскільки ці роботи вимагали найменшої кваліфікації та найменшої оплати, жінки в середньому заробляли на 25–30% менше, ніж чоловіки. Понад 25% жіночої робочої сили були зайняті в будівельній галузі, а

мільйони жінок працювали у нічні зміни на умовах, офіційно заборонених трудовим законодавством.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Протягом останніх трьох десятиліть Корея досягла надзвичайного економічного зростання. Проте, незважаючи на низку значних змін в економічній, політичній та соціальній сферах прогрес у покращенні статусу жінок був більш вражаючим.

До створення Республіки Корея в 1948 році статева дискримінація жінок, яка була зумовлена прийняттям конфуціанських соціальних правил, домінувала в усіх аспектах життя жінок.

Конституція Республіки Корея, проголошена в 1948 році, гарантувала повагу до гідності особистості та рівність між чоловіками та жінками як керівний принцип в рамках ініціативи демократичних законодавчих заходів. На основі цього принципу було здійснено різноманітні законодавчі реформи, і статус жінок у Кореї зазнав величезних змін. Відповідно зменшилася дискримінація жінок у політичній, економічній, соціальній, культурній та інших сферах.

Особиста сила корейської жінки, діяльність організацій феміністичного руху – усе це необхідно для того, щоб змінити гендерний розподіл праці, незбалансовану владу та суспільний порядок. Крім того, всі ці елементи знаходяться в нерозривному зв'язку, на які потрібно звернути увагу.

Узагальнюючи історичний досвід становлення гендерної рівності в українського суспільстві у соціально-політичній сфері, можна прийти до наступних висновків, що на шляху до встановлення паритетної демократії між чоловіками та жінками за весь час існування нашого суспільства стояли наступні чинники, які перешкоджали справжньому втіленню в життя:

- насадження православною ідеологією в суспільну свідомість підпорядкування жінки чоловікові. Пов'язаний з революційними подіями початку 20 ст. гендерна рівність починає встановлюватися, хоч і формально. У цьому є велика заслуга інтелектуальної еліти серед жінок, які усвідомлюють несумісність вирішення багатовікової традиції гендерної рівності українського народу;

- відсутність ефективного правового механізму та законодавчого забезпечення принципу соціальної рівності прав жінок і чоловіків у тому числі і в державному управлінні;

- політичні та економічні кризи протягом усієї вітчизняної історії (війни, голодомори, безробіття) призводили до підвищеного попиту в суспільстві на чоловічу силу.

Як ми бачимо, історія довела, що українські жінки майже ніколи не осторонялися всіх суспільних проблем, але певні стереотипи не дозволяли жінці вийти на вищий рівень. Статус українських жінок може змінитися за умови проведення послідовної гендерної політики, яка насамперед підтримує прагнення жінок вийти на новий рівень, досягти бажаних висот і, зрештою, проголосити свій повноправний і паритетний статус членів громадянського суспільства.

РОЗДІЛ 2. ЖІНОЧІ ОБРАЗИ В ЛІТЕРАТУРІ 19–20 СТОЛІТТЯ

2.1 Дослідження жіночої долі в корейській прозі

Події були висвітлені під час японського колоніального періоду та корейського комуністичного руху, який охопив період з 1920–1950-ті роки. У романі «Три жінки» письменниця Чо Сон Хі намагається показати існування трьох жінок-революціонерок Ха Чон Сук, Джу Се Джук, Го Мьон Джа, які хотіли змінити світ. Жінки були хоробрими, кинули виклик долі, проживши драматичне і не просте життя. Через колонізацію, їх життя було зламане, і вони вирішили піти в боротьбу. Жінки втратили свої сім'ї, були ув'язнені та піддавалися частим тортурам, і згодом загинули самі наодинці на шляху революції. Ось одна цитата героїні що свідчила цим подіям: «Я відмовилася від свого майна, я відмовилася від свого коханого та своєї сім'ї, і коли мені більше не було від чого відмовлятися, я відмовилась від свого життя». (Чо, 2017, с.371)

Читаючи книгу, ми можемо побачити очима автора бурхливу і похмуру історію першої половини ХХ століття в Кореї, яка була здебільшого невідома людям, і деякі події приховувалися. Чон Со Хі хотіла, щоб читачі відчували події, емоції, які прожили героїні та викликати співпереживання їхньому болю, та гордість за їх відчайдушність.

1960–1970-ті роки відомі як епоха індустріалізації в Південній Кореї. Це період, коли авторитарний уряд проголосив мандат на економічне зростання шляхом швидкої індустріалізації та збільшенням експорту. Щоб досягти своїх економічних цілей, держава призупинила деякі закони щодо прав свободи людини, підтримувала експлуатацію праці та не перешкоджала руйнуванню сільських місцевостей як необхідність для національного блага. Збільшення економічної нерівності та грубе порушення прав людини сформували масштабні націоналістичні рухи, які критикували капіталістичну модернізацію.

Книга «Прихована історія корейських жінок» Пак Су Чжон про історію життя 5 жінок Чон Хян Джа, Чой Сун Йон, Лі Чхоль Сун, Лі Чон Гак, Пак Сун Хі. Вони

були учасницями громадського руху «Демократичний профспілковий рух» в 1970 році, що був націлений на відновлення незалежності та демократії. Оскільки цей рух був ініційований працівниками легкої промисловості, героїні працювали важко на фабриці, щоб забезпечити свої сім'ї та допомагати своїм рідним. Проте, потім їх вигнали з фабрики, вони не здалися та прийняли участь в новому руху як чесні та справедливі робітниці. Їх жертва присвячена створенню Демократичної спілки, була зосереджена на підтримку своєї країни, боротьби за реалізування законів щодо трудової діяльності, такі як покращення умов праці, підвищення зарплатні. У цей бурхливий період суспільство зазнало значних змін, і соціальний хаос, який виник, змусив багатьох корейців переглянути свою історію та цінності.

Як нам відомо, у Кореї велика жінка - перш за все твоя мама, а потім твоя дружина. Корейські мами є віддані своїм сім'ям і дітям, вони здатні на все заради щастя своїх близьких. Яскравим прикладом є роман «Будь ласка, потурбуйся про маму» Шін Гьонгсука, відображені теми сім'ї, любові до дітей, значення «матері», яке глибоко пояснюється в корейському суспільстві. Головна героїня на ім'я Со Нью віддала всю себе своїй родині, але вони її повністю знехтували і не цінували її старання. Феномен материнства є одним із найголовніших в корейській літературі. Любов до матері, рідної землі дається у дитинстві через колискові пісні, які співає мати та турботу й ласку, яку вона дає. Автор хотіла показати, що жіночий тип, обумовлений характером самої культури, оскільки велику роль відіграли фольклорні та етнічні традиції. Синтезуючись, усе це вплинуло на формування глибокої поваги до жінки-матері як носія гармонії та краси, продовжувачки роду та традицій.

Кім Вонджу (1896–1971), яка найбільш чітко визначила «Нову жінку». Кім Вонджу вважається однією з найбільш відвертих і суперечливих феміністичних критиків свого часу. Політично активна та ідеологічно феміністка, Кім написала численні есе про освіту, реформування сімейної системи, гендерну рівність та самореалізацію жінок. Будучи ученицею жіночої школи Ехва, вона брала участь

у Руху за незалежність 1 березня 1919 року. Кім була донькою відданого протестантського священика та освіченої матері, яка дозволила їй кілька років навчатися в Японії. Крім того, Кім Вонджу був першим редактором-засновником «Нової жінки» (Shin yōja). «Нова жінка» створила для сучасних жінок форум для публікації своїх думок та ідей із соціальних і особистих питань, а також включила творчі та художні роботи друзів Кім.

Як приклад феміністичного руху в книзі Кім Вонджу «Пробудження» (1926) бере своїм головним героєм, так звану традиційну жінку, яка через іронію долі стає «Новою жінкою». Написана як епістолярна новела, героїня пояснює, чому вона, колись віддана дружина і мати, вирішує розлучитися зі своїм невірним чоловіком і відмовитися від сина, щоб продовжити освіту і, таким чином, встановити свою незалежність. Ідея жінки, яка ініціює розлучення, та відмова від материнства шокувала її аудиторію в той час і навіть сьогодні залишається суперечністю. У житті самої Кім Вонджу публічне осудження її було пов'язане не стільки з її письменницькою діяльністю, оскільки зі скандалами навколо її власного розлучення.

РОЗДІЛ 2. ЖІНОЧІ ОБРАЗИ В ЛІТЕРАТУРІ 19 – 20 СТОЛІТТЯ.

2.1 Панорама жіночих образів у новелі О.Ю. Кобилянської «Меланхолійний вальс».

Творами Ольги Кобилянської захоплюється не одне покоління шанувальників, адже вона створює твори абсолютно нового напрямку, опрацьовуючи питання жіночої емансипації, труднощі життя інтелегенції та селян.

Новела «Меланхолійний вальс» про історію життя трьох дівчат, кожна з них кинула виклик суспільству по-своєму. Сюжетне полотно охоплює карколомну історію духовного становлення трьох молодих подруг на рубежі XIX–XX століття. Вони прагнуть щастя не в одруженні, а самодостатності і гармонії із собою і зі світом навколо. Їх поєднує потяг до краси, до чарівного, до творчого у всіх його проявах, будь то це музика чи образотворче мистецтво. У квартирі, де мешкають героїні, панує атмосфера натхнення та рівноваги, і це відчувається скрізь книгу. Особливістю цього твору є те, що автор вперше вводить в українську літературу образ жінки-інтелектуалки, яка прагне розвиватись, удосконалюватись як незалежна особистість. У кожній з героїнь можна знайти відображення Ольги Кобилянської, але саме у героїні Софії Дорошенко бачила себе сама письменниця.

Марта – дівчина, яка вміє кохати та буде гарною жінкою-матір'ю. О. Кобилянська надала їй рис чарівної жінки, призначення якої – піклуватись про тих, хто в її оточенні. В ній втілено образ ідеальної жінки. Ганнуса говорила, що Марта мала міщанський розум, вузькі домашньо-практичні погляди й старосвітські замахи жіночності. Дещо слабкої, може коритися, здатна до самопожертви, але вона добра, чуйна та відверта. Вона вміє стримувати себе. Як казала Софія, що їй дещо не вистачає самовпевненості, але це лише прикрашає її. У творі можна простежити низку думок про її жіночність.

«Була незвичайно доброго серця: отут в одній хвилі кидалася, гарячилася й змагалася, а вже в другій – була добра. Товариство, в яке входила, і товаришки, що її любили, розпестили її, догоджуючи їй у найменшій дрібниці, боготворячи її задля краси й таланту та задля її оригінальних помислів. Належала до різних товариств, не жалувала нічого, а визичуваних товаришкам грошей не приймала ніколи назад. Любила над усе елеганцію, називаючи се третьою важною заповіддю в умовах до щастя; бувала через се не раз навіть несправедлива в осуді людей, але до елеганції тягло її, мов дитину до чічки». (Кобилянська, 1898, с.2)

Ганна - обожнює мистецтво, артоську гру, дещо егоїстична, в особистому житті не потребує приписів, але вона заслуговує на своє щастя. В неї своя доля, своє майбутнє, де вона майстерно поєднає мистецтво та родину. Героїня складає своєрідний статут з вираженим феміністичним забарвленням: «Будемо мати своє товариство, розуміється й мужчин, бо без них – монотонно,...і будемо собі жити по душі. Тоді юрба переконається, що незамужня жінка – це істота, що розвинулася неподілено. Значить: не будемо жінками чоловіків або матерями, лише самими жінками. Будемо людьми, що не пішли ані в жінки, ані в матері, а розвинулися так вповні... Я живу штукаю, і вона вдовольняє цілковито мою душу». (Кобилянська, 1898, с. 113)

Софія Дорошенко – героїня, яка була найближчою до автору. Історія нещасливого кохання Кобилянською відображена у долі нещасливого життя бідної Софії, яка була дуже щирою людиною.

Більше не любила я нікого в своїм житті. Але воно добре, – додала, поглянувши повним сіяючим поглядом до другої кімнати, де стояв її улюблений інструмент, – бо можу цілу душу віддати резонаторові. І я віддаю її йому! Коли сяду до нього, находжу рівновагу свого духу, вертає мені гордість і почуття, що стою високо-високо! Зате й граю йому звуками, яких не почує від нікого, і буду йому грати до останнього свого віддиху. (Кобилянська, 1898, с.7)

Вона невпинно продовжує боротися з суспільством, яке намагається її знищити. Цим вона займалася до кінця життя. Дівчина наповнена талантом, вона мала можливість стати відомою піаністкою.

Отже, меланхолійне світосприйняття героїнь – це своєрідний стан, що характеризується амбівалентним ставленням до втрачених речей. Окрім розчарувань, туги, гордині, ненависті, поява яких пов'язана з особистими мотивами, становлення меланхолійного характеру жінок розвивається через бажання впроваджувати нові культурні тенденції в національному просторі.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

У літературі образ жінок є важливою і невід'ємною частиною твору. Як бачимо, жінки в літературних творах змінювали свій образ відповідно до певних епох. Література, яка твориться сьогодні, вже відходить від єдиного образу. Адже шлях жінок був переповнений стражданнями та засудженнями зі сторони суспільства, з якими вони впоралися відважністю.

Матері в Кореї є свого роду культурною іконою. Оскільки традиційно корейські матері прославлялися в корейській літературі, кіно, музиці через їхній виключно жертвний характер. Ось чому в творах часто можна зустріти зображення образу жінки-матері, яке викликає почуття любові та ласки.

Жінка з трагічною долею, стала символом незламності та боротьби заради відстоювання прав усіх жінок Кореї.

Загалом можна відзначити, що всі подані твори мають певне дидактичне спрямування. Кожна героїня є втіленням концепції авторки, носієм її ідей і, деякою мірою, зразком для наслідування волелюбних, сильних фізично і духовно, таких якими прагнуть бути всі героїні Кобилянської. Героїні, з одного боку, прагнуть істинного, вільного кохання, а з іншого - бояться його, хочуть і не хочуть любити. Адже постає питання страху перед патріархальним шлюбом видає острах нерівноправності у взаємовідносинах жінки і чоловіка. Письменниця відтворила становище вітчизняної спільноти ХІХ століття, в якому нові ідеї поширювалися й знаходили відклик серед свідомих жінок. Оскільки вона була цінувальною ідеєю боротьби за рівність, або ж фемінізму.

Феміністичний рух базувався на тому факті, що чоловіки несправедливо займали верховну позицію в суспільстві, а домінування чоловіків у соціальному та громадському житті було пов'язане з захопленням патріархату. Феміністичний рух базувався на том, що чоловіки несправедливо займали верховну позицію в суспільстві, а домінування чоловіків у соціальному та громадському житті було

пов'язане з захопленням патріархату. О. Кобилянська кинула виклик домінуючій чоловічій традиції, бо відчувала себе спадкоємницею зрілої жіночої літератури.

«В українській літературі вперше прозвучав інтелігентний жіночий голос, а разом з ним і феміністична ідея», – писала Соломія Павличко.

ВИСНОВКИ

У досучасному суспільстві жінки займали нижче становище, ніж чоловіки, а їхні ролі вважалися менш важливими, ніж ролі чоловіків. Саме в освітніх можливостях гендерна нерівність і дискримінація були найбільш кричущими. На відміну від чоловіків, жінки не мали формальної можливості отримати освіту, особливо державну. Неосвічені жінки не могли брати участь у громадській сфері. Жіночі ролі обмежувалися ролями матері та дружини, і навіть ролі чоловіків підпорядковувалися членам сім'ї, таким як їхні чоловік і син.

Прагнучи відтворити підданих династії в «націю» та використати їхній потенціал для побудови сучасної національної держави, інтелектуали почали цікавитися питаннями жінок, які становили половину корейського народу. Інтелектуали наполягали на необхідності навчання жінок у національній освіті, розбудови нації, керуючись двома логіками: по-перше, жінки як матері повинні бути добре освіченими, оскільки вони несуть відповідальність за ідеальне виховання своїх дітей. стан. По-друге, жіноча освіта необхідна для того, щоб зробити жінок членами нації, як і чоловіків.

В результаті дослідження було виконано такі завдання:

1. Було простежено історичні передумови гендерної нерівності у суспільстві та досліджено причини самого зародження і етапи розвитку феміністичного руху.

2. Визначено труднощі та проаналізовано шлях від берегині сімейного затишку до цілеспрямованої особистості з правами на теренах України.

3. Описано зміни, серед яких з'явився феномен «Нової жінки», освіченої та вільнодумної особистості, яка не підкорялася традиційним жіночим стереотипам. Є припущення, що поява терміну «Нової жінки» виникнув завдяки чоловікам-революціонерам, які вважали розвиток жінок рівноцінним тогочасній модернізації. Вони відзначили важливість ролі жінки як матері та дружини, цікавилися її статусом, роллю та правами. Тоді відбулася спроби переходу від

покірної жінки до освіченої особистості, яка могла краще служити своїй нації та Батьківщині.

4. Було проаналізовано, що після закінчення Корейської війни Республіка Корея пережила дуже швидке промислове зростання та економічну модернізацію. Хоча матеріальні зміни в суспільстві значні, коригування поведінки в економічному розвитку відбувалися повільно і іноді виправдовувалися традиціями. Таким чином, нерівність можливостей для жінок підтримувалася завдяки складній системі рольових відносин, укорінених і раціоналізованих конфуціанськими звичаями; вони схвалювалися суспільством і часто юридично потуралися. Однак, незважаючи на культурні обмеження щодо зміни поведінки, протягом останніх кількох років у Південній Кореї розвинувся рух за права жінок, який займається питаннями справедливості та експлуатації працівників – двома універсальними проблемами модернізованих суспільств.

5. У Розділі 2 було проведено порівняння уявлення жіночої долі у творах української та корейської літератури.

Визначено, що з початку двадцятого століття, корейські автори мали на меті відобразити повсякденне життя простих людей під час подій японського колоніального періоду, процесу індустріалізації. Саме через прожиття важких часів та подолання труднощів формувався образ сильних духом жінок, які готові пожертвувати собою заради розвитку своєї держави та кращого майбутнього нації.

В українській літературі було представлено образи жінки-матері, жінки-трудівниці, жінки-інтелектуалки, базуючись на творі О.Кобилянської.

О. Кобилянська змогла відтворити процеси становлення фемінного та маскулінного в українському світогляді. У новелі «Меланхолійний вальс» було розкрито такі проблеми: жіноча рівноправність, вільний вибір та пошук справжнього жіночого щастя.

ANNOTATION

The article is devoted to the place of women in society, analyzes the image of women formed at the end of the 19th and 20th centuries, and provides some realities of women's everyday life.

Social status refers to a position in society as a whole, which consists of social respect or prestige given by people. The social status of a woman is an ideological concept in the sense of beliefs, standards and values regarding the social status and role of a woman in society, as well as a structural concept in the sense of a woman's approach and position in the social system. This ideological and structural inequality is multidimensional, and this dimension can be explained in various ways.

Most importantly, the level of improvement in women's social status is linked to gender equality, and based on this, the direction and characteristics of women's policies can be determined. Gender inequality refers to differences in status, power, and authority that both sexes can exercise in different contexts. Gender equality was called a new moral order, and women's participation in public life was encouraged. However, a close analysis of such rhetoric and gender practices shows that the place of women was firmly occupied by "women's work for women" and the domestic sphere, where women were to exercise their "feminine duties" such as love, care, and sacrifice for the family, or even nations.

In the 19th century, the foundations of the main currents of feminism were laid both on the territory of Korea and Ukraine: liberal, radical and socialist. Representatives of all currents started from the idea of the equality of men and women as human beings, and the main goal of feminism of this period was the fight against discrimination of women based on gender.

As a result of the research, the following tasks were performed:

1. The historical prerequisites of gender inequality in society were traced and the reasons for the birth itself and the stages of development of the feminist movement were investigated.

2. The difficulties are identified and the path from the shore of family comfort to a purposeful individual with rights on the territory of Ukraine is analyzed.

3. Changes are described, among which the phenomenon of the "New Woman" appeared, an educated and free-thinking individual who did not obey traditional female stereotypes. There is an assumption that the appearance of the term "New Woman" arose thanks to male revolutionaries, who considered the development of women to be equivalent to the modernization of that time. They noted the importance of a woman's role as a mother and wife, and were interested in her status, role and rights. Then there was an attempt to transition from a submissive woman to an educated person who could better serve her nation and Motherland.

4. A comparison was made of the representation of women's fate in the works of Ukrainian and Korean literature.

A female gender identity formation is closely related to basic Korean and Ukrainian social constituencies such as mentality, national character, state gender policy, values and religious ideas that have an impact on differentiation of gender roles, position and status. It is concluded that gender relationship is an indicator of the civility level. The mechanisms of particular gender sequence formation in the context of different historical periods contribute to uncovering gender relationship peculiarities and general patterns of Korean and Ukrainian female identity transformation.

Key words: gender equality, feminism, position of a man and a woman, gender roles, social state of a woman.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Грінченко, Г., Кобченко, К. (2015). *Жінки центральної та східної Європи у Другій Світовій війні: гендерна специфіка досвіду в часи екстремального насильства*. Київ : тов «арт книГа», 1, с. 335.

Смоляр, Л. (Ред.). (1999). *Жіночі студії в Україні: Жінка в історії та сьогодні: Монографія*. Одеса: Астропринт. с. 440.

Кісь, О. (2000). *Дефініції фемінізму*. № 17, с. 14–21.

Лі Гин Сун. (1999). *Соціальний статус південно та північнокорейських жінок. Трактати про об'єднання університету Кюнсун*. с. 7–39.

Ок, С. (2002). *Коренізація християнства в Кореї: ставлення північноамериканських місіонерів до корейських релігій, 1884-1910 рр.*, с. 1–480.

Кобилянська, О. (1898). *Valse melancolique*. с. 1–520.

Чо, Сон Хі. (2017). *Три жінки*. с. 1–371.

Чухим, Н. (2000). *Гендер та гендерні дослідження в ХХ ст.*, № 17, с. 22–29.

Пак, С. (2004). *Прихована історія корейських жінок*. с. 367.

Chung, H. (2001). The Development of Women's Education in Korea: With a Focus on the Period of Japanese Colonialism. *International Review of Education*, 47.5, с. 447–461.

Jeon, S. (2018). Korean Women's Lives under Japanese Occupation. *The Asia-Pacific Journal*, 22.4, с. 1–6.

Kelly, D. (2001). Comfort Women - Shifting Shame and Stigma from Victims to Victimizer," *International Criminal Law Review*, (Kluwer Law International, Netherlands, c. 5–32.

Kim, C. (1988). Women in Modern Korean History. *Korea Journal*, 28.8, c. 4–16.

Kim, E. (2002). Changing Gender Roles and the Korean Family. In *Asian Women: Interconnections*, edited by Saskia E. Wieringa, Amsterdam: Het Spinhuis, c. 113–131.

Lee, J. (2010). The Women's Movement in South Korea. In *Women's Movements in Asia: Feminisms and Transnational Activism*, edited by Mina Roces and Louise Edwards, London: Routledge, c. 47–64.

Yang, S. (1999). The Politics of Gender and Democratization in Korea. In *Gender Politics in Asia: Women Manoeuvring within Dominant Gender Orders*, edited by Brenda S.A. Yeoh and Katie Willis, London: Routledge, c. 131–146.

Bohachevsky-Chomiak, M. (1988). *Feminists despite Themselves: Women in Ukrainian Community Life, 1884–1939*.

Warshofsky Lapidus, G. (Ed.). (1982). *Women, Work, and Family in the Soviet Union*. Armonk, NY.

Lapidus Warshofsky, G. (1978). *Women in Soviet Society: Equality, Development, and Social Change*. Berkeley.

13 권 20 세기 여성, 전통과 근대의 교차로에 서다, 국사편찬위원회. (2001). c. 275–280.

강수환. (2018). 어머니와 딸 그리고 가부장(제)의 관계 변화의 양상.

길박세상. (2001). 20 세기 여성 사건사.

ДОДАТКИ

Мал. 1.1

Мал. 1.2

Мал. 1.3

Мал. 1.4

Мал. 1.5

Мал. 1.6

Мал. 1.7